

Handläggare:
Hans Söderström
Region Ytterstad
Markbyrån
Telefon: 50826123

2004-10-29

Återvinning av schakt- och asfaltmassor i Stockholm vid Lövsta industrialområde.

Projektets mål, syfte och förväntat resultat

Inom Stockholm stad schaktas eller hanteras storleksordningen 100 000 ton beläggnings- och grusmassor varje år. Merparten av dessa massor har hittills till övervägande del deponerats på tipp eller transporterats till avfallsanläggning. Orsaken till detta förhållande är bristen på platser inom staden som lämpar sig för sortering och behandling av restprodukterna så att de lämpar sig för återanvändning. En annan bidragande orsak är att beläggningsmassor med nuvarande lagstiftning klassas som avfall trots att de utgör en värdefull resurs.

Projektet mål är att radikalt öka återvinningen och återanvändningen av schakt- och asfaltmassor inom gatu- och fastighetskontorets och de kommunala ledningsdragande bolagens verksamhet. Syftet är att kretsloppsanpassa de anläggningsarbeten och drift och underhållsarbeten som utförs i staden av primärt stadens egna aktörer och som genererar asfalt, sten och grusmassor. Överskottsmassor som uppkommer i samband med schaktarbeten utgör en värdefull naturresurs som måste återanvändas för att verksamheten skall kunna sägas vara ekologiskt långsiktigt hållbar.

Kontoret har inventerat olika platser som kan vara lämpliga för denna verksamhet och därvid funnit att del av Lövsta industrialområde är det i nuläget bästa och sannolikt enda alternativet för återvinning av schakt- och beläggningsmassor. Avsikten är att staden genom gatu- och fastighetskontoret söker tillstånd för hantering och mellanlagring av produkterna som möjliggör återanvändning vid återfyllning av rörgravar, anläggningsarbeten och konstruktioner mm.

Målet är att redan första året återanvända 50 % av alla massor för att inom 5 år nå en återvinning av 90 %. Resterande del bedöms av tekniska eller miljömässiga skäl inte vara lämpligt för återanvändning. Asfalt som innehåller tjära kommer att kontrolleras och behandlas enligt de riktlinjer som fastställts av miljöförvaltningen och gfk.

Översiktlig projektplan

Gatu- och fastighetsnämnden uppdrog vid sammanträde 2002-05-28 åt kontoret att närmare utreda lämpliga platser och metoder för att uppnå en ökad återvinning av schakt- och beläggningssmassor i Stockholm. Kontoret har utrett ett stort antal alternativ och slutligen funnit att Lövsta industriområde utgör det för tillfället enda möjliga alternativet.

Den planerade anläggningen skall ligga på delar av fastigheten Hässelby villastad inom Lövsta industriområde. De tomter som är aktuella är belägna väster om den befintliga avfallscentralen som drivs av Renhållningsförvaltningen, se bild 2. Området ägs av staden genom gatu- och fastighetskontoret men hyrs ut till olika verksamheter bl.a. renhållningsförvaltningen och tillfälliga hyresgäster. De hyresgäster som berörs av den planerade återvinningsverksamheten är uppsagda för att möjliggöra stadens egen verksamhet. Etableringen av verksamheten sker samordnat med renhållningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen.

Den aktuella verksamheten är tillståndspliktig enligt miljöbalken och tidigt samråd har genomförts med myndigheter under hösten 2004. Länsstyrelsen och miljöförvaltningen har vid samråden framhållit att det är positivt att staden vidtar åtgärder som innebär en mer miljövänlig hantering av överskottsmassor, samt minskar förbrukningen av ändliga resurser.

Tidplan

Arbetet med upprättande av miljökonsekvensbeskrivning, teknisk beskrivning och ansökan för kommande tillståndsprövning kommer att utföras februari till maj 2005. Utökad samråd planeras genomföras under mars och inlämning av ansökningshandlingarna beräknas kunna ske under augusti 2005.

Detaljprojektering teknisk beskrivning med förfrågningsunderlag för anläggningsarbetena upphandlas när beslut om medelstilleddning från miljömiljarden och tillstånd för återvinningsverksamheten har erhållits. Detta beräknas kunna ske september- november 2005.

Anläggningsarbetena kan påbörjas december 2005 och anläggningen tas i drift samma 2006.

Översiktlig projektorganisation

Projektledare: Hans Söderström
Bitr. Projledare. Torbjörn Byrnäs
Arb.grupp. Hans Hellberg, Christer Rosenblad, båda gfk samt Jörgen Bengtsson och Anders Lundin miljöförvaltningen.
Lennart Berglund Stockholm Vatten AB.

Projektets kostnader, intäkter och finansiering.

En översiktlig projektering och teknisk beskrivning av hanteringen har utförts vilken pekar på ett investeringsbehov 9,5 mnkr för att iordningsställa aktuella områden. De åtgärder som måste genomföras är anläggande av täta ytor, ledningar och anläggning för vattenrening samt miljöanpassning av området.

Kostnader:

1. Utredningsarbete, MKB, Miljöprovning.	900 000 kr
2. Provtagning, analyser	200 000 kr
3. Projektering, ritningar	125 000 kr
4. Upprättande av förfrågningsunderlag	75 000 kr
5. Upphandling av driftentreprenad	75 000 kr
6. Anläggningsentreprenad	7 500 000 kr
7. Oförutsätt	700 000 kr

Samtliga kostnader söks inom miljömiljarden dvs 9,5 mnkr. Hitills utfört utredningsarbete, tidig miljökonsekvensbeskrivning, samråd med miljömyndigheter mm har finansierats inom gfk:s ordinarie budget samt eget arbete.

Med hänsyn till den beräknade tidplanen åtgår 2 mnkr 2005 och 7,5mnkr 2006 för genomförande.

Framtida kostnader och kostnadseffektivitet

Återvinningen av jungfrueliga material samt en miljöriktig hantering av dessa produkter innebär i första hand en vinst från miljösynpunkt. Det är arbetsgruppens bedömning att det inte finns underlag för några beräkningar som innebär minskade driftkostnader i förhållande till nuläget. Åtgärden genomförs primärt för att säkerställa att högre kostnader inte kommer att uppstå för stadens aktörer på sikt. Denna situation beräknas inträffa när de närbelägna anläggningarna vid Baltic och Sköndal avvecklas för planerad bostadsbebyggelse.

Projektet innebär att staden tillämpar och genomför den handlingsplan för miljövänlig hantering av schaktmassor som utarbetats av de tre storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö gemensamt. Arbetet har drivits av väghållare och miljöförvaltning i respektive stad och i samråd med

Kommunförbundet och vägverket. Syftet med detta arbete har varit att verka för en bättre miljö samt undvika stora kostnadsökningar inom en nära framtid.

Relation till miljöprogram och växthusgasprogram

Projektet syftar dels till att minska transporten av massor som för närvarande sker dels att öka återvinningen av naturgrus och ballastprodukter. Minskade transporter innebär minskade utsläpp av växthusgaser och bidrar även till uppfyllandet av miljövalitetsnorm för partiklar och kvävedioxid.

Miljökonsekvensbeskrivningen som utförts pekar på väsentligt minskade utsläpp jämfört med nuvarande hantering.

Projektet bidrar till uppfyllandet av delmål 5.2 i miljöprogrammet. Även mål 4.4 och 5.1 kommer att vara tillämpligt för utvärdering med hänsyn till att miljöfarliga produkter i form av tjära kommer att sorteras ut och destrueras inom ramen för projektet.

Huvudsyftet är dock att bidra till miljö kvalitetsmålet minskad användning av naturgrus och ballastmaterial i regionen.

Projektets pådrivande roll

Projektet innebär att stadens förvaltningar och bolag får möjlighet att återvinna och återanvända en tekniskt sett fullgod produkt i den löpande verksamheten. Inriktningen av projektet följer rekommendationer från vägverket i egenskap av sektormyndighet för väghållning, men har hittills inte varit möjligt att genomföra, på grund av bristen på anläggningar med tillstånd att bedriva denna verksamhet.

Projektet innebär ett trendbrott i Stockholmsområdet med avseende på att fokus inom verksamhetsområdet läggs på återvinning. Det är vår bedömning att om staden går före och visar exempel på kretslopp tänkande kommer även privata aktörer att följa efter.

Uppföljning, dokumentation, erfarenhetsspridning

En handlingsplan har utarbetats i samråd med miljöförvaltningen, vilken innebär att kontroll och analyser fortlöpande sker av de massor som schaktas upp. Resultaten läggs in i en massdatabas som styr den användning som rekommenderas. Handlingsplanen reglerar provtagningsmetoder, analysmetoder, provberedning och uppföljning av hanteringen så att samtliga användningsområden dokumenteras. Genom systemet kommer all hantering att kunna följas upp på en detaljerad nivå.

Risk

Tillståndsprovning utgör alltid en risk genom att nya faktorer, som ibland inte kan förutses, kan få en avgörande inverkan på tillståndsbesluten.

Projektet förutsätter att bidrag erhålles ur miljömiljarden och ett avslag innebär att det inte kommer till genomförande. Det finns inte möjlighet att inom ramen för anslaget för drift och underhåll inrymma den investering som krävs för genomförande. Projektet inryms inte i nämndens budget för 2005.

SLUT